

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/192/2015
Identifikačné číslo spisu: 4015200299
Dátum vydania rozhodnutia: 27.09.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Judita Kokolevská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:4015200299.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Judity Kokolevskej a členov senátu: JUDr. Viery Nevedelovej a Mgr. Viliama Pohančenika v právnej veci navrhovateľky: Z. V., bytom Q. K. XXX, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie, Bratislava, Ul. 29. augusta 8, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 27. apríla 2015 č.k. 23Sd/109/2015-17, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre z 27. apríla 2015 č.k. 23Sd/109/2015-17 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Nitre rozsudkom z 27. apríla 2015 č.k. 23Sd/109/2015-17 potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X z 02. decembra 2014, ktorým bola navrhovateľke zamietnutá žiadosť o invalidný dôchodok, pretože posudku posudkového lekára SP, pobočky Nitra nie je invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 %. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je 35 %.

V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že zdravotný stav navrhovateľky v správnom konaní posudzoval posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Nitra, dňa 14. 11. 2014 a v súdnom konaní posudkový lekár sociálneho poistenia SP- ústredie Bratislava so sídlom v Nitre, dňa 18. 03. 2015. Obaja posudkoví lekári ústredia dospeli k záveru, že u navrhovateľky sa jedná o dorzalgiu bez radikulopatie, epikondilitis ulnaris humeri vpravo, počínajúca coxatróza, počínajúca gonastróza. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie určil posudkový lekár dorzalgiu bez radikulopatie podľa kapt. XV. odd. E položka 3 písm. b/ a zvýšil percentuálnu mieru o 10 % za ostatné zdravotné postihnutia. Posudkový lekár po vyšetrení navrhovateľky a výsledkov odborných vyšetrení konštatoval, že navrhovateľka trpí na bolesti bedrovej chrbtice a veľkých kĺbov. Objektívne vyšetrenia poukazujú na chronickú dorzalgiu na podklade drobných degeneratívnych zmien chrbtice bez radikulopatie, bez

svalových hypotrofií a obrň. Pre toto rozhodujúce zdravotné postihnutie prislúcha miera poklesu 25 %, čo je vzhľadom na minimálne klinické prejavy v dolnom pásme rozpätia. Reumatológ nepreukázal žiadne závažné zápalové ochorenie pohybového ústrojenstva. Klinicky obmedzenie hybnosti v coxách a v kolenách je len v krajných polohách. Na rtg. náleze sú vyznačené počínajúce artrotické zmeny. Vzhľadom na viaceré postihnutie kĺbov, hlavne pre túto skutočnosť, je základná miera navýšená o 10 % na výslednú mieru 35 %. Navrhovateľka teda nie je invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, lebo pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav, nemá pokles schopností vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Nové skutočnosti, ktoré by pri doterajšom posudzovaní zdravotného stavu navrhovateľa neboli známe a zhodnotené a ktoré by prípadne odôvodňovali ďalšie doplnenie posudku súd nezistil. Posudkový lekár rozhodol po vlastnom vyšetrení zdravotného stavu navrhovateľa a posúdení odborných lekárskeho nálezov z oblastí, na ktoré si navrhovateľ sťažuje a svoj posudok aj náležite zdôvodnil. Vzhľadom na uvedené skutočnosti dospel súd k záveru, že napadnuté rozhodnutie odporkyne je vecne správne a preto ho podľa § 250q ods. 2 O.s.p. potvrdil.

Proti tomuto rozsudku sa v zákonnej lehote odvolala navrhovateľka, tvrdiac, že rozsudok krajského súdu bol vydaný predčasne, bez zohľadnenia všetkých podstatných skutočností potrebných na rozhodnutie vo veci. Tvrdí, že šlo o denegatio iustitiae, keďže súd sa pri rozhodovaní opieral o posudky lekárov Sociálnej poisťovne. Podľa jeho názoru je zarážajúce, že jeho zdravotný stav posudzovala odporkyňa napriek tomu, že súd rozhodoval o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporkyne. Takýmto konaním súdu malo dôjsť k porušeniu jeho ústavných práv uvedených v čl. 12 ods. 1 ústavy s poukazom na čl. 47 ods. 3 ústavy - zásada rovnosti účastníkov konania. Vzhľadom na uvedené argumenty navrhuje zmeniť rozsudok krajského súdu a rozhodnutie odporkyne zrušiť a vec jej vrátiť na ďalšie konanie.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľky nevyjadřila.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“). Podľa § 492 ods. 1 S.s.p. konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom účinnosti tohto zákona (pred 1. júlom 2016), sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p bez pojednávania a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X. z 23. januára 2015 o zamietnutí žiadosti o invalidný dôchodok.

Nárok na invalidný dôchodok je podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov podmienený predovšetkým invaliditou poistenca, teda tým, že poistenec pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (§ 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z.).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby (§ 71 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z.).

Podľa § 71 ods. 4 zákona o č. 461/2003 Z.z. pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia

pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (§ 71 ods. 5 až 8 zákona č. 461/2003 Z.z.).

Podľa § 153 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. lekárska posudková činnosť pri výkone sociálneho poistenia sa člení na lekársku posudkovú činnosť

- a) nemocenského poistenia,
- b) dôchodkového poistenia,
- c) úrazového poistenia.

Podľa § 153 ods. 3 písm. a) zákona č. 461/2003 Z.z. lekárska posudková činnosť dôchodkového poistenia zahŕňa posudzovanie dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu a poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Podľa § 153 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z. lekársku posudkovú činnosť podľa odseku 1 vykonáva posudkový lekár sociálneho poistenia príslušnej pobočky a posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia (ďalej len „posudkový lekár“) a podľa odseku 2 písm. b) aj určený zamestnanec Sociálnej poisťovne za osobnej účasti poistenca alebo poškodeného.

Navrhovateľka sa v konaní domáhala priznania miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť nad 40 %.

Posúdenie rozsahu zdravotného poškodenia a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť a posúdenie splnenia zdravotnej podmienky pre vznik nároku na invalidný dôchodok podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. vyžaduje odborné lekárske znalosti a vo veciach sociálneho poistenia je zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia, a to tak na účely správneho ako aj na účely súdneho konania (Rozsudok Najvyššieho súdu SR z 25. októbra 2011 sp. zn. 7So 5/2011). Lekársku posudkovú činnosť dôchodkového poistenia vykonáva v zmysle § 153 ods. 1 písm. b) zákona č. 461/2003 Z. z. posudkový lekár Sociálnej poisťovne príslušnej pobočky a posudkový lekár Sociálnej poisťovne ústredie a zahŕňa posudzovanie dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu a poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Posudkový lekár sociálneho poistenia sa musí vysporiadať so všetkými odbornými lekáorskými závermi o zdravotnom stave žiadateľa o invalidný dôchodok, pokiaľ tak neurobí, stáva sa posudok nepreskúmateľným. Toto však nie je prípad navrhovateľky, pričom navrhovateľka ani nenamietala konkrétne lekárske nálezy, ktoré by podľa jej mienky neboli posudkovým lekárom odporkyne zhodnotené ani nepredložila do konania nové lekárske správy a nálezy, ktoré by vyvracali správnosť posúdenia posudkovým lekárom sociálneho poistenia. Jej námietke týkajúcej sa nezákonnosti posudzovania zdravotného stavu posudkovými lekármi odporkyne nemožno vyhovieť, keďže týchto na vykonávanie posudkovej činnosti oprávňuje zákon.

Navrhovateľka ani v podanom odvolaní neuviedla námietky, ktoré by spochybnili závery posudkov a nepreukázala, že trpí takým ochorením, ktoré by znižovalo jej schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť vo väčšej miere ako bolo stanovené posudkovými lekármi sociálneho poistenia.

Tak ako krajský súd aj odvolací súd mal preto za preukázané, že zdravotný stav navrhovateľky zatiaľ nepodmieňuje invaliditu podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení a že navrhovateľke nevznikol nárok na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení.

Z uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za zákonné a preto podľa § 219 O. s. p. rozsudok krajského súdu potvrdil.

Náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd navrhovateľke v zmysle § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 O. s. p. nepriznal, nakoľko nebola v odvolacom konaní úspešná.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.